

Seat No. : _____

N12-118
November-2014
M.A., Sem.-III
501 : Economics
(International Economics – II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો વૈકલ્પિક ખર્ચના સિદ્ધાંતનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. **14**
અથવા
(a) સ્ટોલપર-સેમ્યુલસનની થિયરી બતાવો.
(b) રિઝન્સ્કી થિયરીની ચર્ચા કરો.

2. વેપારની શરતોને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો. **14**
અથવા
જે.એસ. મીલનો પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત માર્શલની દરખાસ્ત રેખાઓ દ્વારા સમજાવો.

3. જકાતની આર્થિક અસરો તેની આંશિક અને સામૂહિક સમતુલાથી ચર્ચો. **14**
અથવા
સંરક્ષણની દલીલ તરીકે બજારની વિષમતા સમજાવો.

4. જકાત મંડળના સિદ્ધાંતનું વેપાર સર્જન અને વેપાર દિશાફેર સમજાવો. **14**
અથવા
આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાકીય વ્યવસ્થાની ચર્ચા કરો.

5. નીચેના દરેક પ્રશ્ન માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી તમારી ઉત્તરવહીમાં સવાલ સામે માત્ર તેનો નંબર લખો : દા.ત. પ્ર.-1 = (a), પ્ર.-2 (d)

(1) જ્યારે એક દેશ બીજા દેશને Most Favoured Nationનો દરજ્જો આપે ત્યારે તેનો અર્થ

- _____
- (a) બીજા દેશ કરતા તે દેશની વસ્તુ ઉપર ઓછી જકાત નાખવી.
 (b) કોઈપણ દેશ કરતા તે દેશની વસ્તુ ઉપર જકાત વધારે ન નાખવી.
 (c) કોઈપણ દેશ કરતા તે દેશની વસ્તુ ઉપર જકાત વધારે નાખવી.
 (d) જે તે દેશમાં તે વસ્તુની નિકાસ કરી શકે જે બીજા દેશને ખરીદવી હોય.

(2) એક સિવાય બધા જ WTOના બંધારણમાં છે.

- (a) વેપાર ઉદારીકરણ વધારવા માટે ઉભયપક્ષી જકાતમાં ઘટાડો.
 (b) Most Favoured Nationની જોગવાઈનો ઉપયોગ.
 (c) વ્યાપારી સંબંધોમાં ભેદભાવ ન કરવો.
 (d) આયાત પરિમાણ અને નિકાસ પરિમાણ ઉપર મનાઈલુકમ.

(3) બીજા વિશ્વયુદ્ધ પછી, યુ.એસ.એ અને બીજા દેશોએ વેપારને મુક્ત કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો અને તેના માટેનું પહેલું પગલું તે

- (a) GATT (b) WTO
 (c) સ્મૂથ-હાવલે સંસ્થા (d) મેક્ર કીનલે વેપારની નીતિનો કરાર

(4) યુ.એસ. વેપાર કાયદા અનુસાર, બીજા દેશ સાથે સાધારણ વ્યાપારિક સંબંધો એ _____ બરાબર ગણાશે.

- (a) મોસ્ટ ફેવર્ડ નેશન ટ્રીટમેન્ટ (b) ટ્રેડ રેમેડી ટ્રીટમેન્ટ
 (c) સેફ ગાર્ડ ટ્રીટમેન્ટ (d) એસ્કેપ ક્લોસ ટ્રીટમેન્ટ

(5) European Unionને નીચેનામાંથી એક સિવાય બધું જ પ્રાપ્ત કરી લીધું :

- (a) સભ્ય દેશોએ સામાન્ય કામનું રાજકોષિય નીતિના સ્વીકાર કરવું.
 (b) Agricultural Price Supportsનો Common System સ્થાપિત કરી.
 (c) તેના સભ્યો વચ્ચે બધી જકાત દૂર કરી છે.
 (d) સભ્ય સિવાયના દેશોથી થતી આયાતી વસ્તુ ઉપર સરખી જકાત નાખી.

(6) જ્યારે કેટલાક દેશો સાથે મળીને સરખી બાહ્ય જકાત નાખે, એકબીજા ઉપરની જકાત દૂર કરે અને તેમની અંદર-અંદર પ્રજા અને મૂડીની ગતિશીલતા ઉપર રોકટોક દૂર કરે ત્યારે તે _____ કહેવાય.

- (a) Free trade area (b) Custom Union
 (c) Common market (d) Economic Union

- (7) વિકસતા દેશો જે કાચામાલનું અથવા ખેતીવિષયક વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે તેમની લાંબાગાળાની વેપારની શરતો પ્રતિકૂળ થતી જાય છે કારણ કે
- વિકસિત દેશોની આ વસ્તુઓની માંગ મૂલ્ય અનપેક્ષ છે.
 - નિકાસ પ્રોત્સાહનની નીતિ હેઠળ વિશ્વના બજારમાં આ વસ્તુઓનો પુરવઠામાં વધારો થવો.
 - વિકસિત દેશોની આ વસ્તુઓની માંગમાં ઘટાડો થવો.
 - ઉપરના બધાજ
- (8) મુક્ત આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારને લીધે _____ ઉદ્યોગોમાં મોટે ભાગે ટૂંકાગાળાની બેરોજગારી ઉભી થશે.
- ઉદ્યોગો જે નિકાસ કે આયાત કરતા નથી
 - આયાત અવેજીકરણ વાળા
 - જે આંતરિક અને પરદેશી ખરીદનારને વેચતા હોય તેવા
 - જેઓ ફક્ત વિદેશી ખરીદનારને વેચતા હોય તેવા
- (9) 15 ટકાનો આયાત થતી વસ્તુ પરનો કર તે _____ નું ઉદાહરણ છે.
- Ad-valorem tariff
 - Specific જકાત
 - અસરકારક જકાત
 - મિશ્ર જકાત
- (10) અસરકારક સંરક્ષણનો દર
- અસરકારક અને બિનઅસરકારક જકાત વચ્ચેનો તફાવત
 - ન્યૂનતમ સ્તર જ્યાં જકાત આયાતને મર્યાદિત કરવામાં અસરકારક બને.
 - બતાવે છે કે કઈ રીતે અસરકારક જકાતથી સરકારને વધારે આવક મળે.
 - તે એ બતાવે છે કે ચોક્કસ જકાતનું માળખું આંતરિક ઉત્પાદનના ટકાવારીના પ્રમાણે મૂલ્યમાં વધારો થાય છે.
- (11) જો વિશ્વમાં સ્ટીલની કિંમત \$ 500 / ટન હોય અને Specific જકાત \$ 50 હોય તો Advalorem જકાત _____ હશે.
- 5 ટકા
 - 10 ટકા
 - 15 ટકા
 - 20 ટકા
- (12) જો જકાત અને આયાત પરિમાણ સ્ટીલની આંતરિક કિંમતમાં સરખો વધારો કરે તો
- આયાત પરિમાણ કાર્યક્ષમતામાં ઘટાડો કરતા પણ જકાત નહિ
 - જકાત કાર્યક્ષમતામાં ઘટાડો કરશે પણ આયાત પરિમાણ નહિ
 - બંનેની ઉત્પાદન અને વપરાશ પરની અસર સરખી હશે.
 - બંનેની આવકની વહેંચણી પરની અસર સરખી હશે.

(13) આયાત પરિમાણની નીચેનામાંથી એક સિવાય બધી જ અસરો છે :

- (a) આયાતી વસ્તુને ઉત્પન્ન કરતાં આંતરિક ઉત્પાદકો.
- (b) આયાતી વસ્તુને વાપરનાર આંતરિક ગ્રાહકો.
- (c) આયાત કરતા દેશની કિંમતોમાં વધારો.
- (d) નિકાસ કરતા દેશની કિંમતોમાં ઘટાડો.

(14) લીયોનટીફનો input output table _____

- (a) 1 મિલિયનના યુ.એસ.ના નિકાસ અને આયાત માટે કેટલી મૂડી અને શ્રમની જરૂર પડશે તેની ગણતરી કરે છે.
 - (b) અમેરિકાના શ્રમની ઉત્પાદકતા વિદેશી શ્રમ કરતાં કેટલી છે તે ગણતરી કરે છે.
 - (c) અમેરિકાના મૂડીની ઉત્પાદકતા વિદેશી મૂડી કરતાં કેવી છે તેની ગણતરી કરે છે.
 - (d) ઉપરના બધા જ
-

Seat No. : _____

N12-118
November-2014
M.A., Sem.-III
501 : Economics
(International Economics – II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Critically evaluate opportunity cost of theory of International Trade. **14**

OR

- (a) State Stolper-Samuelson's theorem.
(b) Discuss Rybczynski theorem.

2. Explain various factors affecting terms of trade. **14**

OR

Explain J.S. Mill's reciprocal demand theory with Marshall's offer curves.

3. Discuss the economic impact of tariff as partial and general equilibrium. **14**

OR

Explain market distortion as an argument for protection.

4. Discuss trade creation and trade diversion in the theory of Custom Union. **14**

OR

Discuss the International Monetary System.

5. For the following each question, select the best answer and write only its number (a, b, c or d) against the question number in your answer sheet. For example if the answer for Q. 1 is 'a' then write Q. 1 = a.

14

- (1) When one country provides most favoured nation status (normal trade relations) for another, it agrees to
 - (a) charge that nation's products a lower tariff than only other nation's.
 - (b) charge that nation's products a tariff rate no higher than that on any other nation.
 - (c) charge that nation's products a higher tariff than any other nation's
 - (d) exports to that nation any products that it wants to purchase.
- (2) All of the following are fundamental to the World Trade Organization excerpts :
 - (a) bilateral tariff reductions to promote trade liberalization
 - (b) the use of the most-favoured-nation clause (normal trade relations)
 - (c) non-discrimination in trading relationships
 - (d) the prohibition of import quotas and export quotas
- (3) Following World War-II, the United States and other countries sought to liberalize trade among each other. The first major postwar step toward trade liberalization was the
 - (a) General Agreement on Tariffs and Trade
 - (b) World Trade Organization
 - (c) Smoot-Hawley Organization
 - (d) McKinley Agreement on Trade Policy
- (4) According to U.S. trade law, maintaining "normal trade relations" with another country is also known as providing
 - (a) most favoured nation treatment
 - (b) trade remedy treatment
 - (c) safeguard treatment
 - (d) escape clause treatment
- (5) The European Union has achieved all of the following except :
 - (a) adopted a common fiscal policy for member nations
 - (b) established a common system of agricultural price supports
 - (c) disbanded all tariffs between its member countries
 - (d) levied common tariffs on products imported from non-members
- (6) When several countries jointly impose common external tariffs, eliminate tariffs on each other and eliminate barriers to the movement of labour and capital among themselves, they have formed a/an
 - (a) Free Trade Area
 - (b) Custom Union
 - (c) Common Market
 - (d) Economic Union

- (7) Developing countries that concentrate production in agricultural products or raw materials may face a long run decline in their international terms of trade because of
- (a) inelastic demand for these products in advanced countries
 - (b) large increases in the supplies of these products on world markets because of export expansion policies.
 - (c) sluggish demand for these products in advanced countries
 - (d) all of the above
- (8) The movement to free international trade is most likely to generate short-term unemployment in which industries
- (a) Industries in which there are neither imports nor exports
 - (b) Import-competing industries
 - (c) Industries that sell to domestic and foreign buyers
 - (d) Industries that sell to only foreign buyers
- (9) A tax of 15 percent per imported item would be an example of a(an)
- (a) Ad valorem tariff
 - (b) Specific tariff
 - (c) Effective tariff
 - (d) Compound tariff
- (10) The effective rate of production
- (a) distinguishes between tariffs that are effective and those that are ineffective
 - (b) is the minimum level at which a tariff becomes effective in limiting imports
 - (c) shows how effective tariff is in raising revenue for the government
 - (d) shows that a particular tariff structure makes possible the increase in value added in percentage terms for domestic production.
- (11) If the world price of steel is \$ 500 a ton, a specific tariff of \$ 50 is equivalent to an ad valorem tariff of
- (a) 5 percent
 - (b) 10 percent
 - (c) 15 percent
 - (d) 20 percent
- (12) If a tariff and import quota lead to equivalent increases in the domestic price of steel, then
- (a) the quota results in efficiency reductions but the tariff does not
 - (b) the tariff results in efficiency reductions but the quota does not
 - (c) they have identical impacts on how much is produced and consumed
 - (d) they have identical impacts on how income is distributed

- (13) Import quotas tend to result in all of the following excepts :
- (a) domestic producers of the imported good being harmed
 - (b) domestic consumers of the imported good being harmed
 - (c) price increasing in the importing country
 - (d) prices falling in the exporting country
- (14) In his empirical tests, Wassily Leontief used an input-output table to
- (a) calculate the capital and labour required to produce \$ 1 million of U.S. exports and imports.
 - (b) calculate the labour productivity of American workers relative to foreign workers.
 - (c) calculate the capital productivity of American capital relative to foreign capital.
 - (d) all of the above
-